

Dñica infra octa. Epiphanie

de supbia tē. vos potestis ipsam expellere cogitando christi humilitatē. Idem pōt dici de alijs peccatis. Isto modo meremur mensurā bonam quia bone persone iam in hoc mundo consolant̄ Bern. Qdūlī vident̄ truces nostras qui non vident̄ consolationes nostras. Secundo meremur ore cauendo a falsis et enormib⁹ iuramentis a mendacib⁹ et dissipationibus. sed affirmare debem⁹ per aduerbia dicendo ita nō tē. Hoc modo meremur mensuram confertam. id est plenam in fine quādō angelus a dextris et diaboli a sinistris expectant anime exitum de corpore. que si bona fecerit recipitur a bono angelo. Ecce hic mensuram confertam. Tertio meremur bene opando in opibus misericordie penitentie iusticie. a peccatis cauendo festa deuote seruando. Isto modo meremur mensurā coagitatam. id est calcata et hoc quādō anima intrat paradisum et salutat cum gaudio ab animabus beatis tē. Quarto meremur patienter aduersa et mala tollerando. Isto modo meremur mensuram supfluentem. i. supius effluentem hoc erit post diem iudicij qn̄ gloria anime redundabit in corpus. Ecce quare dicit. Eadem quippe mensura qua mensi fueritis remetiet̄ vobis. De ista pōt dici. De diuisit̄ mensuram sc̄glorie.

Dominica infra octa.

Ephie. Sermo quart⁹

Dicitia etate et ḡra. Luç. ii. Sanctū euā gelium continet in effectu tria singula ria de dño ieu christo que sunt magne difficultas. Primum est clementū corporale. Secundū documentum spirituale. Tertium exemplum virtuale. que ostendunt̄ clare in themate p̄posito. Primum est cū dicit pficiebat etate. Secundū cū dicitur. pficiebat sapientia. Tertiū cum dicit profici eb̄at gratia. Primum quod ostendit̄ in sc̄o euāgēlio de dño ieu christo est augmentū corpale. Ibi pficiebat etate. Sciendū q̄ dñs ieu christ⁹ exiens de vtero matris noluit subito magn⁹ appare re cum potuisset ita magn⁹ nasci. vt fuit Adam in principio mundi qui exiuit de vtero matr̄ sue sc̄z terre tam magnus et homo pfecte etatis. xxx annorum. hoc tangit textus di. Formauit deus hominē. nō dicit puerū vel infantē. sed hominē delimo terre. et inspirauit in faciem eius spiraculum vite. et factus est homo. nō dicit infans i anīmā viuentē. Gen. ii. Certum est q̄ ita potuiss̄ facere christus de seipso s̄ noluit. imo voluit ut ceteri paulatim crescere. Primo voluit eē infās ut ceteri. non loquens nec ambulans. Secundo voluit esse puer. Tertio adolescēs. Quarto iuuenis et tandem vir pfectus. vnde debuit p omnia fratribus assimilari. ad Heb. ii. Ratio ad ostendendum q̄ veniebat p saluatione omniū. venit

em̄saluare primo infantes p innocentiam. Secūdo adolescentes per generalem obedientiā. Ter tio iuuenes per sacramentalem penitentiā. Ideo debuit per omnia fratribus assimilari. qui vult om̄es homines saluos fieri. j. ad Timoth. iiij. Si dicat. nō videtur venire saluare senes. quia noluit esse senex. sed voluit mori in flore iuuentul. et dare vitam suam in etate in qua magis vita diligitur. Juxta p̄phetiam Ioh. xii. in persona christi di. Reliqui domū meām dedi dilectā amīmām meā. sc̄z vitam in manus inimicorū meorū. Respondeo q̄ imo venit etiam saluare senes. licet ipse nō fuerit senex. tamē a sensibus voluit be nedici. sc̄z a symone et anna. Ideo postq̄ sancta mater ecclesia festiuauit de infantia saluatoris i festiuitatibus trāsactis. modo incipit facere officium de eius pueritia quādō fuit duodecim annorum. De hoc dicit principium euangeliū. Lūz factus esset iesus annorum duodecim. ascendi tibus illis hierosolymā s̄m consuetudinem diei festi. consummati sc̄z diebus cum rediret remansit puer ieu in hierusalem et non cog. parē. Christi aut̄ in. cog. eē ve. iter diei tē. Nota post triduum inuenerunt eum in templo in medio doctorū. Dic quō virgo Maria ibat ad templum domini in hierusalem in festiuitatib⁹ ordinatis s̄m legē quia in tota iudea nō erat nisi vnum templum s̄. in ciuitate hierusalem in quo possent offerre sacrificium. ppter quod iudei ter in anno tenebant̄ venire ad templum in hierusalem. s̄. in festo pascatis. pentecostes. et cenophegie. id est. tabernaculorum fixioris ex precepto legis. virgo maria in dictis festiuitatibus etiam volebat venire de nazareth. que distabat a hierusalem per quadriginta miliaria. Et ex magna dilectione nolebat dimittere filium suum ieu. sed ipsum portabat in brachib⁹ quādō erat infans. Sed quando fuit puer ducebatur ipsum p manū. Nota h̄ contemplando quomodo virgo Maria ibat cū filio. aliquando cum calore. aliquando cum frigore. pluia. niue. vento ad templum. Si fuisset sibi dictum. virgo bñdicta quo vaditis modo cū tali tempore. Respōdisset virgo Maria. vado ad templum domini in hierusalem. O virgo benedicta. et nunquid vos estis templum dei magis sanctū q̄ illud de quo dicit ecclesia. Templū repente fit dei intacta nesciens virum verbo concepit filiū. Et nūquid fili⁹ v̄r ē tēplū diuinat̄. H̄ aut̄ dicebat de templo corporis sui. Ioh. iiij. Et respondisset v̄go finaliter. hoc facio in exēplū xpianorum. vt qn̄ audierit hoc. nullus quātūcumq; delicat̄ excusat̄ se ne vadat ad ecclesiā rōne caloris. seu pluiae. frigoris tē. Hoc dicit expresse. Beda in omelia hodierna. Q̄ virgo Maria vt daret exemplum ibat ad templum. Ideo memento vt diem sabbati. id est. quietis sanctifices. Exodi. xx. a negociis temporalibus quiescendo et in

Hermo

III

spiritualib^z se occupando. Nota memento. In nullo alio p^ccepto dic memento nisi in isto ut post q^z laborasti in negotiis temporalibus feria secunda. tercia et c. de dominica dicit. Memento et c. Exemplo etiam virginis parētes debent duce re filios et filias ad ecclesiam. Nota contra malā consuetudinem de puellis que nō vadūt ad missam. Ideo sunt tot male. quia tunc habent opor tunitatem faciendi malum quod nō possunt in fra hebdomadam. quia parētes sunt in domo. Ideo veniunt aliquae grauide ad nuptias v^liaz pepererunt bis vel ter. Ideo ducendes sunt ad eccliam ut habeant deuotionem. quia nisi deuotio retineat mulierem et c. Item filii sunt ducendi ad eccliam p^r patrem vel matrem et c. Completo autē festo septem diebus cōsummatisq^z diebus cum redirent remansit puer Jesus in hierusalem Non per parentum negligentiam. sed per diuinam prouidētiā. Et non cognoverunt parētes eius. Ratio. quia erat consuetudo iudeorum ex honestate ut homines. scz hoc est viri per vnam viam. mulieres autē per aliam. vel homines precedebant et mulieres sequabantur. pueri ergo posterant ire cum patre vel matre. Quādo ergo virgo Maria recessit de templo et non vidit iuxta se filium suum Jesum. credidit q^r esset cum Joseph et veniret cum eo. Idem credidit Joseph quādo nō vidit iesum. cogitauit q^r esset cum matre. Hoc tangit euangelista breuiter dicens. Cogitantes eum in comitatu esse vernerunt iter dei. Credo q^r Joseph fuit prius in nazareth. quia homines vadūt velocius. et vt pararet cena. Et quādo virgo intrabat domū filius occurrebat sibi quando veniebat p^rus cum ioseph et faciebat sibi magnū festum. Sed nunc quādo virgo intravit et nō vidit filium suum dixit ioseph vbi est filius meus. Respōdit ioseph. et nō erat vobiscū. Omiser ego credebam ipm esse vobiscum. Tūc virgo plangēs dixit. Omisera quid est de filio meo. et statim magnus clavis intravit in corde. quia diligebat ipsum plusq^z omnes matres. Ratio. quia alie matres diligunt filios suos tanquam creaturas suas. sed virgo diligebat ipsum etiam tanquam suum creatorē. Item alie matres perdunt virginitatē propter filios. sed ipsa non. Itē alie matres dolent in partu. sed virgo nihil. Et virgo plorando intravit cameram dices. O fili vbi estis vos modo. vtinam nō in manibus archelai filij herodis. O fili vbi cūq^z sitis. vos scilicet bene dolore meum et timore. Tunc cor virginis erat inter duas molas. Ex una parte cogitabat vtrū ascenderet in celum ad patrem. Ex alia parte dicebat. Quonodo recessisset q^r nil sibi dixisset nec predicasset euangelium nec instituit sacramenta. Ex alia parte cogitabat. ne ipsuz teneat filius herodis qui tunc regnabat. Joseph autem ex alia parte plorabat dicens. Omiser quid

dicer mihi deus pater. quia tam male custodius filium suum. O miser quid dicam de tanta mea negligētia. Secus de multis matrimonio coniunctis. Nonunq^z dum quid aduersitatis turbatio nisq^z occurrit in domo contendunt vir et uxor dicentes. Vos fecistis. amo vos fecistis. sed virgo et ioseph mutuo se consolabant. Dicebat virgo ioseph. Pater cenes. quia ego non possum comedere nisi vos comedatis. Dixit virgo ioseph. Pater perquiramus filium meum inter vicinos et apud notos et amicos. Dic quonodo ibat de nocte cum laterna plorantes et ipsum querentes. et omnes mirabantur. Et multe mulieres assocabantur eis per nazareth. et ipso nō inuenito redierunt ad domum. Et virgo intravit cameram suam et flexis genibus lachrymādo dicebat. O deus pater vos scitis vbi est filius vester et meus. virtute cuius concepi velitis me consolari. O fili vbi estis modo iam amplius non possum pati. Idem faciebat ioseph ex alia parte nec tota nocte dormierunt. in crastinum bono mane redierunt in hierusalem. et fuerūt ibi in sero. Cogitate quonodo in nocte circuibant per ciuitatem cum laterna scz per ciuitatem hierusalem querentes ipsum inter cognatos et notos. de quo gentes mirabantur q^r tali hora irēt per villam cum esset famosa de maxima honestate et sanctitate vite. Cogitare quādo inueniebātur p^r vigiles quonodo dicebant quis vadit ibi. et c. Transactis tribus diebus dixit virgo vadamus ad templum domini et oremus ut ipsum inueniamus. Dic eu angelū. Et factum est post triduum inuenierunt illum in templo in medio doctorum. Statim virgo ascens ad eum dixit. Fili quid fecisti nobis sic. scz nobis ignorantibus. Sed nō fuit increpatio sed questio. Ecce pater tuus. s. putatinus et ego dolentes querebamus te. Cogitate quo christus consolabat matrem suam dices. Quid est quod me querebatis. nescitis. quia in his que patris mei sunt oportet me esse. Detota ista materia v^l speculatione ecce prophetia loquēs in persona virginis Marie. Adiuro vos filie hierusalem inuenientem diligere anima mea. quesui illum et nō inueni. surgam et circuibo ciuitatem per vicos et plateas. queram quem diligere anima mea. tenui cum nec dimittam. Lā. iij. O moraliter nota q^z tūz dolere debemus cum ictum perdimus. Virgo Maria in festiuitate perdidit filium suum. in sine peccato perdidit. Et nos in festiuitatis p^rdimus christum ppter peccata. Quia in diebus festiuis p^r lura peccata mortalia committunt. Dic de quolibet statu ad libitum. Ideo dicit xps nobis. Festiuitates vestras odiuit anima mea. Esa. j. Nota et post triduum inuenierunt eum in templo. quare post triduum et non ante. Ratio. quia qui perdit christum ex peccato non potest ipsuz inuenire nisi p^r triduum. s. p^r tria opa phialia. pma ē

Dñica infra octa. Epiphanie

cordis contritio que dicitur dies naturalis inclu-
dens noctem culpe et diem ḡre. Quia vera cōtri-
tio nō ē sine claritate divine gratie. ex quo dolet
de culpa p̄terita. Secunda est oris confessio que eti-
am dicitur dies naturalis. cuius nox est prolatio pec-
catorum. quasi se diffamando. dies clara ē remis-
sio peccatorū. que fit in absolutione. et oris clari-
tas gratie quā si iam habebat et contritione au-
gmentatur et confessione et absolutione. Tertia
est vite correctio cuius nox est labor correctionis.
et mutatio male inclinationis. Dies vero claritas
consciētie et bone fame. Correctio fit. quia si fui-
sti supbus vanus pomposus et cetero sis hu-
milis. et sic de alijs virtutib⁹ et virtutibus. Hoc mo-
do post triduum inueniūt christus in templo i ma-
nibus sacerdotis ad digne cōmunicandū. Auto-
ritas allegorice. Ibimus viam trium dicrum in
solitudine ut imolemus deo nostro. Exo. iii. p̄t
p̄mus punctus. Secundū ē documentū spūa-
le cum dicitur pficiebat sapientia. Hoc verbū ha-
bet magnam difficultatem in theologia. Nā om-
nis doctrina theologorum singulariter magi-
ster sententiarū in tertio dicit. q̄ christ⁹ nō solū
in q̄ntum deus sed etiam in q̄ntum homo in primo
instanti creatinois anime. habuit tantam sapi-
entiam quātā habet mō in celo. Autoritas Esa.
Batirum et mel comedet ut sciat reprobare malū
et eligere bonū. Esa. vii. Nō vt p̄ quis xp̄s
in p̄mo creationis instanti sciret reprobare malū
et eligere bonū. tñ ut ceteri pueri voluit comedere
butirū et mel. Item Ibiere. xxxi. Nōn crea-
uit deus sup terrā. femina recūdabit virū sc̄z sta-
tim pfectum in omnibus. Quid ergo dicit euāgeli-
sta q̄ xp̄us pficiebat sapientia. Rūdeo q̄ h̄ pot
intelligi dupliciter. quia pficiebat sapiētia habi-
tualiter vel effectualiter. Habitualiter aut̄ et xp̄us
nō profecit in sapientia sed pfectit effectualiter. q̄a
q̄to magis crescebat in corpe tanto maiores esse
etius ostendebat sapiētia. Exemplū de sole q̄lic⁹
tantā claritatē habeat hora p̄me q̄tā habeat ho-
ra tertie habitualiter. et tantā hora tertie q̄tam ho-
ra meridiei. tñ sol effectualiter pficit in claritate.
quia maiorē claritatem ostēdit hora tertie q̄ ho-
ra p̄me et maiorē in meridie. Ita etiā est de Jesu
christo sole iusticie. Licet in instāti creatiōis ha-
beret tantā claritatē sapiētia q̄tam habet modo
in celo habitualiter. tñ effectualiter in sapientia
crescebat et pfectit. Quid in aurora sc̄z anteq̄ vir-
go ipsum pareret nōdum ortus erat sup terraz et
iam dabat aliquos radios claritatis. sc̄z virginī
Marie ioseph et elizabeth. Sed maiores dedit
hora p̄me sc̄z in nativitate p̄ tot mirabilia. Et ad
huc maiores dedit hora tertie. sc̄z q̄n fuit. xij. an-
norum disputando cum doctoribus. Sed multo
maiores emisit adhuc in meridie. sc̄z quādō fuit
triginta annorum in predicatione euāglica et mi-
raculorum opatione. Ecce q̄uo christus proficie-

bat sapientia effectuali. De hoc propheta in per-
sona dei patris loquētis de christo homine. di.
Ecce intelliget seruus meus et exaltabit et eleua-
bitur et sublimis erit valde. Esa. lij. Abi ponun-
tur quattuor gradus exaltationis effectuali. Pri-
mus ibi. Ecce intelliget seruus meus. sc̄z statim
in instanti cōceptionis et exaltabitur sc̄z hora ter-
tie et p̄me in nativitate. et eleuabitur. s. disputan-
do cum doctoribus. et sublimis erit valde. sc̄z in
predicatione euāglica. Hodo videamus de
radiis sapientie quos emisit quādō fuit duode-
cim annorum. De hoc dicit euāglista Inueni
runt eum in templo sedentem in medio doctorū
audientē illos et interrogantem. Stupebant au-
tem omes qui eum audiebant super prudentia et
responsis eius. Ego amore vestri quesui de mo-
do sedendi declarat. Beda in omelia hodierna di.
christus tenuit formaz discipuli. qđ fuit magne
humilitatis indicium. imo eximū discendi būlti-
tatis exemplum. Quidam dicunt q̄ christus se-
debat in cathedra in medio doctorū. et ita pin-
gunt pictores et male. Dic q̄uo in angulo templi
doctores habebāt scannia circulariter posita p
consiliis et disputationibus. vbi erat rota libris
plena. et quādō doctores disputabant pueri ma-
xime ingeniosi ponebant se in medio doctorū in
terra sedendo et doctores audiendo et de dubijs
ipsos interrogando. sed nō contra doctores ar-
guendo. Hunc modū aliorum puerorum voluit
tenere christus. Ideo dicit inuenierunt euz in me-
dio doctorū audientem illos et interrogantem
nō dicit arguentem. Materia autem de qua tūc
doctores et rabini disputabant inueni in epistola
gloriosi Hieronymi. ad Paulinū. ca. iii. vbi dīc
Duodecim annorum saluator impleuerat in te-
plo sedens de questionibus legis interrogans.
non dicit disputans vel arguēs. magis docet dū
prudenter interrogat. Nota de questionibus le-
gis. Dic practice quomodo fuerunt rationabili-
ter questiones legis. et que tunc maxime dispu-
tabantur erant de aduentu. Nella. quia omes
doctores nullo discrepante sciebant tempus ad-
uentus messie esse completum. tam ex prophetia
iacob. Gen. xlxi. Non auferetur sceptrum de iu-
da. nec dux de semore eius donec veniat qui mit-
tendus est. Quia tunc regnabat herodes. Iter
ex hebdomalibus Danielis. Hodo ponamus
disputationes in forma. Cum autē essent ibi do-
ctores multi et magistri et rabini sedentes in scam-
nis et pueri in medio eorum ut dictum est. inter
quos erat christus. unus doctor pposuit q̄stio /
nem dices. Quid yobis videt de aduentu messie
Responderunt aliij. pcerto temp⁹ aduēt⁹ messie
est cōpletū. tñ si habetis aliquā rōnem vñ pphe-
tiam in opositum dicatis. Rūdit aliis doctor

Bermo

III

di. bene videſ mihi q̄ aduentus ſit completer̄ ſim pphetias. ſed tñ dubito ex quadā pphetia Aggei.ij. d. in gloria dei. **H**ec dicit dñs deus. Adhuc vñ modicum ⁊ ego mouebo celum ⁊ terrā mare aridā. ⁊ mouebo om̄es gentes. ⁊ tunc veni et desideratus cūctis gentibus. Aggei.ij. **A**odo dñi mei reuerendi nōduz vidimus iſta signa quia nō vidimus nouū motū in celo nec in terra. **E**ru dicitis dicebat alij. Ideo cogitem⁹ ſup h̄ ⁊ nesciebant aliud dicere. **T**ūc ſurrexit christus in forma diſcipuli manib⁹ plicatis. ⁊ obtenta li- centia loquendi dixit. **D**ñi ſi recordamini modo ſunt duodecim anni q̄ celū fuit motū p nouā ſtel lā que duxit tres reges orientis ſim q̄ ego audiui a pentibus meis. Si videſ vobis q̄ iſte mot⁹ fu erit nouus. Item terra fuit tūc mota ⁊ mare. qn̄ ex pcepto impatoris q̄libet ibat vt pſiteretur in ciuitatem ſuam. ſi forte eſſet hoc. Ecce iterrogās. Sed verba ſua veniebant ad cor cum lumine p ut ſibi placebat. **D**ixerūt iſpi. verū dicit p cer to. ego recordor q̄ tunc fuit magn⁹ motus in ce lo ⁊ in terra. **D**ixit christus. Dñi parcatiſ ſi pueri querunt. Ecce q̄uo de questionib⁹ legis inē rogans magis docet dum prudenter interrogat. **H**einde aliud dixit. Dñi aliud signū dedit Eſa di. **P**opulus qui ambulat in tenebris vidit lucē magna. habitatibus in regione umbra morti lux ora eſt eis ⁊ ē. **M**aruul⁹ nat⁹ eſt nobis ⁊ fili⁹ da tus eſt nobis ⁊ factus eſt pncipatus ſup humerū ei⁹ ⁊ ē. Eſa. ix. **H**oc signū debuit eſſe in na tiuitate regis messie. Sed hoc signū nō vidim⁹. Dicebant alij. verū dicitis. ⁊ voluebant ⁊ reuol uebant libros. **D**ixerūt xp̄o quid dicetis vos h̄ fili⁹ dubitatis in aliquo. Et ſurrexit humiliter et loquēdo cum magna reuerētia dixit. Audiui q̄ in ciuitate bethleem in media nocte modo ſūt. xij anni. appariuit magna claritas int̄m q̄ nox videbaſ meridies. iuxta illud p̄. **N**ox ſicut dies il luminabitur. Et audiui q̄ angelus appariuit pa ſtoribus cum magna claritate. dicēs. Euangeli ſo vobis gaudiū magnū. quia nat⁹ eſt vobis ho die ſaluator. ⁊ ē. Dicebāt doctores r̄ndit bene. re cordor q̄ talis fama fuit publica. nūqđ recordamini q̄uo fuit ſcriptum nobis de hoc. mi fili bo nas gratias dicimus vobis. quia ita clarificatis intellectus nostros. Ecce q̄uo de questionib⁹ le gis interrogans magis docet ⁊ ē. Alius docto r dixit ſpirans. **O**dñi dubito q̄ totuſ nostrum gaudium ⁊ ſpes ſit p̄dita. Et nunqđ dicit ppheta. q̄ ſtatiū veniet ad templum dñator quē vos queritis. ⁊ angelus teſtamēti quem vos vultis. **M**alach. iij. ſed nōduz venit. **O**fatui ⁊ incū cū habebant ipſum pſentem. ppter hoc dixit eis io hannes. **O**medius vestrū ſtetit quem vos ne scitis. Job. ſ. Et interrogauerunt eū quid dicēt. qui respondit. **O**dñi quid p̄nt dicere pueri inē vos. Audiui a parentibus meis ⁊ poſt miraculū

vel lumine in media nocte in ciuitate bethleem ap parente. q̄ in. xl. die vna mulier iuuenis cum pu ero in brachiis eum baiulans venit ad templum ⁊ sanctus ſimeon ⁊ anna pphetissa. pdcauerūt eum dicentes. q̄ ille erat verus messias ⁊ ſalua tor mundi. dixerunt iſpi. p deum verū dicit. **S**imeon erat consanguineus meus ⁊ amicus meus a quo ego audiui. **D**ixit alij ⁊ ego audiui ab an na consanguinea mea. **B**enedicaris fili⁹ ⁊ addi ſcas bene. **H**einde rab Samuel ſpirans ⁊ quaſi flens dixit. **E**t nunquid recordamini q̄uo hero des rex occidit om̄es pueros. ergo ⁊ illum. q̄ de inde detis rationes ⁊ erant tristes ⁊ nō poterant respondere. Qui dixerūt christo. quid dicitis vos hic fili⁹. qui cum magna humilitate respondit ne notareſ de pſumptione. domini reuerendi ego legi. Brod. xxij. Non coques hedū in lacte ma triſ ſue. **A**odo dñi pueri poſſent hic dubitare. non dixit q̄ ipſe dubitaret. an deus vellet oſten dere q̄uo eſſet decoquendus hedus. vel an eſſet pphetia de messia ne in lacte matris moreret dñi eſſet puer. **M**oſes in tribus locis dicit. **N**on co ques hedūm ⁊ ē. quia tripliciter fuerūt innocē tes ab herode occisi. quidam gladijs. quidā lan ceis. alij haliftis. ne parentes ⁊ ē. vel dicas ſic. q̄dam gladijs. quidam ſuffocati ſive strangulati. quidam fuerunt percussi ad parietes. **V**el quia herodes voluit occidere christum ter. ſ. in na tiuitate. in aduentu regum. ⁊ in purificatione. ⁊ ē. Sed christus nec ſic nec ſic fuit ab herode interfectus. Ideo dicit ſibi moſes. Non coques he dum. id ē christū ⁊ ē. **H**oc intellexerunt doctores ⁊ magistri. dum xp̄us loquereſ ſtute diuina di centes. verū dicit. **Q**uia p certo illud fuit pphetia de messia. **J**o ſine dubio nō fuit ab herode occiſus. Et dum eſſent ſic conſolati. venit xgo maria di. **F**ili quid fecisti nobis ſic ⁊ ē. **L**ui dixerūt rabini. eſt filius vester iſte. Respondit xgo maria. ita dñi. **O** tam bonum ⁊ tam gratum filiū ha betis. **A**ddiscat. quia adhuc erit magnus rabbi nus. Non oſtēdatiſ ei officiū viri vestrī. **O** qua les ſtulti habebant ipſum pſentem ⁊ non cogno ſceban t. **H**e iſta ſapiētia christi pphetia fuit tūc completa. **E**go ſapiētia habitu in conſilio. et eruditis interſum cogitationibus. Proverbio. viii. Ecce quomodo pſiciebat ſapiētia effectua liter. **L**erti⁹ punctus eſt de exemplo virtuali. **L**ui dicit. pſiciebat gratia. **S**imilis diſcultas ē de proiectu gratie ſicut de pfectu ſapiētie. ⁊ ſimi lity responderet. qm̄ christus in iſtantī ſue conceptionis. habuit tantam gratiam habitualiter quātam habet nūc in celo. **H**ed ſicut dixi. de claritate ſolis que magis oritur hora tertia q̄ ſu ma. ⁊ ē. Ita etiam pōt dici de claritate grē. **O**m̄ ſol habitualiter h̄z tantā claritatē hora pma q̄tam h̄z hora tertia ⁊ ē. **S**effectualiter ſol magis oſten dit claritatem ſuam hora tertia q̄ ſu pma.

In octaua Epiphanie domini

¶ magis hora meridiei q̄d tertia. Quia dīc p̄hus q̄ lux est vehiculū coloris. Idē de christo sole iusticie. Ideo apl̄us. Apparuit grā dei & saluatoris nostri omnib̄ hominibus erudiēs nos. ad Titūs 4. Nota apparet grā nō dicit crevit grā. sed apparet gratia sc̄z effectualiter erudiens nos. s. dando exemplū virtuale nobis. de quo dicit euāgeliſta in tertia pte. descendit cū illis in nazareth et erat subditus illis. vñq̄ in finem ¶ Horaliter super hoc qđ dicit. et erat subditus illis. Nō legit̄ q̄ in domo virginis marie esset aliquis nisi ipsa cum ioseph ſponſo. & christo ei⁹ filio. Quis faciebat ſeruitū dom⁹. quia vbi ſunt tres pſone multis ſeruitis indigent. Dicit lucas de xp̄o q̄ erat subditus illis. Ideo ipſemet christus dicit. Fili⁹ hominis nō venit ministrari ſe ministrare. Mat. xx. Ecce q̄o pſiciebat grā ſeruendo parētibus. Dicā vob⁹ vñū ſeruitū vt m̄gr̄ historiarū exp̄ſſe dicit. Q̄ xp̄s cum alijs pueris ibat ad portandū aquā de fonte. Dic practice q̄o virgo de manu volebat recipere amphorā vt portaret aquā. Nota h̄ 3 mulieres que dicūt ego portau bonā dotem ideo non intrabo coquinā nec portabo aquam. Habeat vir meus ancillā vel captiuam. Et vos quid facietis. videns ioseph q̄ vñgo volebat portare aquā & recipere amphoram dixit. ego ibo dicebat ioseph. Cum aut̄ ſic pie cōtenderet virgo et ioseph veniebat xp̄s & recipiebat amphoram dī. Ego ibo. Dicēbat ioseph. O dñe vos nō ibitis. dicebat xp̄us ibo. vt deim exēplū alijs filijs. O si quis dixisset ſibi qñ redibat de fonte. O dñe q̄re facitis hoc. Quare nō facitis vos. Michael gabriel &c. Rñdissent angeli. Nos ſum⁹ pati ſe ipse vult facere. O dñe q̄re facis hoc. rñdisset vt qñ filij christianorū audiēt h̄ ſeruitū quod ego facō p̄ entibus meis. h̄mōi exemplo ipſi ſeruiāt & ministrēt pentibus suis. dic aliquid 3 filios inobedientes pentib⁹ suis. Jo apl̄s. Filij obedite pentib⁹ uſ vestris in dño. Hoc em̄ iustum ē. Honora p̄ te m̄ tuū & m̄rem tuā qđ ē mādatū primū in promiſſione. vt bene ſit tibi & eris longeūus ſup terram. ad Eph. vij. Filij aut̄ inobedientes ſunt pueſte. & faciunt malum finem. ¶ Nota ad hoc qđ cōtiḡit valentie de quadā ſententiato ad ſuſpendiū ex quadā morte de qua fuit iniuste ifamatus. Qui qñ vidit furcā in qua debuit ſuſpendi nouiter factā in illo loco clamauit. O dñe iuste morior nō ex crimine mortis hui⁹ mūdi imposito. ſe quia in h̄ loco verberaui matrē meā. q̄ genib⁹ ſlexis orauit deū. di. Utinā in iſto loco in quo me p̄cuſſisti ſis ſuſpensus. & ita fuit. Ecce quē finē faciunt. Jo dicit xp̄s in euāgeliſto. Honora p̄ te tuū & matrē tuā. Qui maledixerit patri vel matrī morte moriat. Matth. v.

Sermo in octaua Ephie

EGo a te debeo baſtisari. Mat. iij. & in euāgeliſto hodierno. Sancta mater ecclesia hodie facit festū & officiū de baptiſmo christi. de quo loquuntur euāgeliū hodiernū. quō xp̄s fuit baptiſtus a beato ioh̄e. & de h̄ erit fīmo nr̄ & habebim⁹ m̄ltas bonas doctrinas ſpeculatiuas ad illustrationem intellectus & morales ad correctionē vite. Sed p̄mo ſalutē vñgo Maria &c. In p̄nī cogitauit tenere modū iuristarū q̄ in ſuis ſcolis qñ volunt legere vel diſputare. Primo ponunt caſum legis. deinde quid iuris. Sic p̄mo recitabo caſuz legis diuine. bistoriā euāgeliſtā ſancti. Deinde mouebo aliquas queſtiones ſpeculatiuas & morales. Dic bistoriā euāgeliū. quō xp̄s de ciuitate nazareth venit ad ioh̄em ad iordanē vt baptiſtaret ab eo. Et ſpūſſant̄ reuelauit ioh̄i. q̄ ille h̄ erat ſaluator mundi. verus deus & verū h̄. Propt̄ qđ ioh̄es admirās dixit reuerenter thema. Ego a te debeo baptiſtari & tu venis ad me. Cui dixit xp̄s. Sic em̄ decet implere oēm iuſticiā. nō loq̄baſ xp̄s pompatice vt iſti dñi. ſe loq̄baſ de ſe & d̄ ioh̄e di. Dic. l. p̄ humitatē decet implere oēm iuſticiā. Christ⁹ aut̄ hūiliavit ſemetiſlum. fact⁹ eſt obediens vñq̄ ad mortē. ad Phil. ii. Ecce h̄ ois impletiō iuſticie redēptionis hūane. Greg⁹. Ni bilēm nobis naſci. p̄fuit nū ſi redimi. p̄fuiſſet. Ecce ioh̄es etiā humiliatus eſt ad implendū preceptū xp̄i iuſtificationis baptiſtini. & totus tremens baptiſtavit christum. Ecce baptiſta contremuit & non audet tangere ſanctum dei verticem. ſed clamat cum tremore ſanctifica me ſaluator. Hāc formam tenuit ioh̄ānes baptiſtando christum. ¶ Horaliter instruimur hic in hoc q̄ Johanne tam ſanctus (de quo dicit christ⁹. Inter natos mulierum nō ſurrexit maior iohanne baptiſta) non audebat tangere christum. Nota h̄ quāta debet eſſe puritas & bona vita ſacerdotum. q̄ habent tangere christum in ſacramento altaris. Ideo dicit ſcriptura ſancta. Sacerdotes qui accedunt ad deum ſanctificentur ne percutiāt̄ eos. Exod. xix. Item ne laici apropiinent altaribus &c. Numeri. i. & iij. Homo qui non eſt de genere aaron. id eſt. ſacerdos & acceſſerit occideatur. Si dicatur lex eſt antiqua. verum eſt. ſed dignius & sanctius eſt altare noue legis q̄ veteris. Q̄to magleū xp̄s eſt maioris dignitat̄ q̄ immolatur i altare no. teſta. q̄ agn⁹ q̄ immolabat in altari ve. teſta. tāto magi altare noui teſta. eſt maioris dignitat̄. H̄o arguo p̄ locū a minori. Si tūc eſt pena mortis q̄ accederet ad altare apodiā ſe ibi vel p̄fitēdo &c. Si dicāt nūquid h̄o p̄t oſculari altare &c. Rñdeo q̄ imo reuereter. ſe meli⁹ eſſet oſculari trā iuxta altare vñ ſteterunt pedes ſacerdotis. i. Pet. v. Hūiliamini ſe potēti manu dei.